

Planeringsanalys

2022

Närsjukvården Halland
2021-01-20

1 Sammanfattning

Ett flertal faktorer i omvärlden påverkar, och kommer att påverka Närsjukvårdens verksamhet och uppdrag allt mer kommande år. Den omfattande transformationen av hela hälso- och sjukvården, som de statliga utredningarna inom *God och nära vård* pekar ut, kommer att innebära nödvändiga strukturella förändringar av systemet som helhet. Omvärldens förändringstakt, digitaliseringens möjligheter och konkurrensen om framtidens kompetens är andra avgörande frågor kommande år.

De viktigaste utmaningarna kan sammanfattas i följande:

- Formandet av den nära vården och framtidens vård i Halland
- Omställning till nya arbetssätt med ny teknik i den takt som behövs för att möta såväl demografiska behov som ökad förväntan och ökad interaktion med patienter
- Tillgång till rätt kompetens nu och för framtiden

Pandemin, dess följder och nödvändiga förberedelser för liknande situationer i framtiden, påverkar oss alla på flera olika sätt. I Närsjukvårdens planeringsanalys samlas utmaningar utifrån pandemin under kapitel 5.

Primärvården är en verksamhet i stark utveckling. För att lyckas utveckla verksamheten på såväl kort som lång sikt är följande kritiska framgångsfaktorer för det strategiska arbetet extra viktiga:

- En beskrivning av Region Hallands inriktning för *God och nära vård* i hela dess bredd. Idag finns enbart enskilda delar identifierade, men den stora bilden är inte beskriven.
- En ekonomi i balans över tid med utrymme för utvecklingsfrågor på såväl förvaltningsnivå som enhetsnivå.
- En mer flexibel och förändringsstark organisation med utvecklingskraft som tar avstamp i patientens behov.

Pågående utvecklingsuppdrag

Pågående utvecklingsuppdrag	Beskrivning	Beräknat färdigställande
Driftnämnden Närsjukvård – förvaltningsövergripande		
Digitalisering av vården	Flera digitala satsningar pågår inom Folkandvården och Vårdcentralen. Enligt uppdrag från Driftnämnden starta digital vårdcentral under 2021.	Långsiktigt pågående utvecklingsarbete Digital vårdcentral – 2021-12-31
Stärkt kultur för förändring	Skapa en mer flexibel och utvecklingsorienterad verksamhet för att möta förändringar – utvecklingsåtgärder startad 2020	Långsiktigt pågående utvecklingsarbete
VISUS	Regiongemensamt projekt för införande av nytt vårdinformationsstöd.	2024

Pågående utvecklingsuppdrag	Beskrivning	Beräknat färdigställande
Översyn utbudspunkter inom Vårdcentralen Halland	Uppdrag Driftnämnden NSV juni 2020. Slutrapport nov -20 för beslut utbudspunkter	2021-12-31
Område Vårdcentralen Halland		
Läkarmedverkan utökas	Uppdrag att i hela Halland driva "läkaransvar i hemsjukvården" som ett särskilt uppdrag inom Vårdval Halland. Ansvar för läkarinsats i kommunens korttidsboende samt akuta hembesök för patienter inskrivna i hemsjukvården i ordinärt boende. Uppdraget avser även utökad närvaro i ytterligare två kommuner, Hylte och Laholm.	2021-01-01
Neurorehab utökas	Uppdrag att i hela Halland driva Neurorehab som ett särskilt uppdrag inom Vårdval Halland. Ändring i uppdraget 2021 innebär att resurserna utökas för att säkerställa en säker och jämlik vård i hela Halland.	2021-12-31, därefter löpande utveckling
Fokuserat arbete tillgänglighetsperspektiv	Uppdrag till alla vårdcentraler att arbeta för en god tillgänglighet. Säkerställa basutbudet från tillgänglighetskriterier, bl.a. digitala distanskontakter, telefontillgänglighet, vårdgaranti m.fl.	2021-12-31, därefter löpande utveckling
Arbete för höjd kvalitet genom fokus på aktiviteter kopplat till utfall i nationella patientenkäten	Alla vårdcentraler kommer att arbeta med lokala aktiviteter kopplat till utfall i den nationella patientenkäten för en höjd kvalitet i vården.	2021-12-31, därefter löpande utveckling
Område Folktandvården Halland		
Tillgänglighet, revisionsundersökningar enligt planerade datum	Fokuserat arbete på att förbättra tillgängligheten. Allmäntandvårdens revisionsundersökningar ska utföras enligt planerat datum. Kön av nya patienter ska halveras.	2021-12-31, löpande därefter 2021-12-31
Basår för nytexaminerade tandläkare och tandhygienister	I januari 2021 startar Folktandvården upp ett basår för nytexaminerade tandläkare och tandhygienister för att utveckla deras kompetens. Basåret används även i rekryteringssyfte.	Löpande upprepning och nyrekryterade tandläkare och tandhygienister finns med start höst och vår.
Särskild satsning i det systematiska förbättringsarbetet	Samtliga kliniker har i uppdrag att särskilt fokusera på att arbeta med systematisk utveckling och förbättring under 2021. Utsetta förbättringsledare kommer driva på arbete på respektive klinik samt i ett gemensamt nätverk.	Under 2021, därefter löpande
Införande av teamtandvård på samtliga kliniker	Effektivisering av arbete genom teamtandvård. Kompetenshöjande insatser för alla yrkesgrupper och nya vårdprogram. Ska leda till högre genomströmning av patienter och bredare engagemang från alla i teamet.	2021-06-30, därefter löpande
Utveckling av videokonsultationer allmäntandvårdskliniker och med specialisttandvård	Ett nytt digitalt arbetssätt som ska införas för att i realtid konsultera kring patienter tillsammans med specialisttandvården.	2021-12-31, därefter löpande

Pågående utvecklingsuppdrag	Beskrivning	Beräknat färdigställande
	Kan användas även för handledning på distans.	
Särskilda uppdrag med anledning av Covid-19		
Samordningsansvar privata vårdgivare	Samordningsansvar för privata vårdgivare i covid-19 relaterade frågor.	-
Pandemimottagningar	Uppdrag att bedriva två Pandemimottagningar, en i Halmstad och en i Varberg. Provtagning PCR speciella behov samt vårdpersonal stöd självprovtagning barn.	-
Smittspårning	Särskild smittspårningsenhet inom Pandemimottagningen.	-
Antikroppstester	Genomföra antikroppstester inom Vårdcentralen Halland	-
Samordningsansvar vaccination Covid-19	Uppdrag att samordna planering och genomförande av vaccination Covid-19 i Halland	-

2 Halland fortsätter växa

Hallands befolkning ökar och regionens invånare blir fler. Samtidigt förändras befolkningens åldersstruktur där livslängden ökar och befolkningen blir äldre. Det här innebär ett ökat och förändrat tryck på primärvården.

Utmaning/möjlighet på kort och lång sikt för Närsjukvården Halland

- Ökat vårdbehov/konsumtion utifrån befolkningstillväxt och demografi
- Ökad och utvecklad tillgänglighet och nya sätt att möta patient och invånare
- Ökat behov av samordning och ”processer” mellan vårdaktörer, samtidigt som vården utförs av allt fler vårdgivare
- Kompetensförsörjning i verksamheterna för att möta ökat och även förändrat vårdbehov (se kapitel 3).

Verksamhetens Utmaning eller möjlighet	Hantering	Tidshorisont	Ekonomisk effekt
Ökat vårdbehov/konsumtion utifrån befolkningstillväxt och demografi	Regionalt samordnad planering kring vårdutbud. <u>Ansvar:</u> Region Halland	Kort och lång sikt	
	Tydliggöra ansvaret för vårdvalets aktörer utifrån uppdrag. <u>Ansvar:</u> Region Halland		
	Översyn incitament för att möjliggöra fler vårdcentraler i Halland på sikt. Stödstruktur och resurser behövs. <u>Ansvar:</u> Region Halland		Kostnad beroende på modell och omfattning
	Utbud för tillgänglig folktandvård, särskilt fokus på barntandvård och tandreglering.	Kort sikt	
Ökad och utvecklad tillgänglighet och nya sätt att möta patient och invånare	Digitalisering av verksamheten. Utveckla arbetssätt med ökad användning av digitala verktyg.	Kort sikt	Särskild finansiering kan behövas för att ”skapa” digitala lösningar (ex en digital vårdcentral). Driften av digitaliserade verksamheter ska rymmas i ordinarie finansiering
	Skapa en mer flexibel och utvecklingsorienterad verksamhet för att möta förändringar – utvecklingsåtgärter startad 2020	Kort och lång sikt	
	Översyn hur öka/utveckla flexibla besöksformer för ökad produktivitet.	Kort sikt	

Verksamhetens Utmaning eller möjlighet	Hantering	Tidshorisont	Ekonomisk effekt
Ökat behov av samordning mellan vårdaktörer	Omfördelning av resurser till den nära vården – översyn framtidens resurser i första linjens vård. <u>Ansvar:</u> Region Halland	Lång sikt	Kan finansieras med statsbidrag för god och nära vård
	Utvecklande arbete kring 1177:s integrering i övrig hälsosjukvård. <u>Ansvar:</u> Region Halland		

3 Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning fortsätter att vara en stor utmaning för hela hälso- och sjukvården. För Närsjukvården Halland ser vi ett ökande behov av kompetens utifrån växande befolkning, men också ett behov av andra kompetenser utifrån primärvårdens roll i den framtida vården, se mer kapitel 4. Sammantaget kommer det här att påverka framtidens kompetensstruktur inom Närsjukvården. Vi behöver fortsätta arbetet med att behålla, rekrytera och utveckla medarbetare samtidigt som det kommer att ställas krav på förändrade arbetssätt och använda medarbetares kompetens på rätt sätt för att möta det förändrade behovet och den transformationen hälso- och sjukvården står inför.

Utmaning/möjlighet på kort och lång sikt för Närsjukvården Halland

- Kompetensförsörjning i verksamheterna för att möta ökat och även förändrat vårdbehov (Rekrytera, behålla, utveckla)
- Rätt kompetensstruktur inom primärvården utifrån framtidens vård
- Digitaliseringens krav på förändrade arbetssätt (se kapitel 2)
- Stärkt kultur för en mer flexibel och utvecklingsorienterad verksamhet för att möta förändringar (se kapitel 2)

Verksamhetens Utmaning eller möjlighet	Hantering	Tidshorison	Ekonomisk effekt
Kompetensförsörjning (Rekrytera, utveckla, behålla)	Modell och struktur för ersättning för PTP-psykologer motsvarande ST-läkare	Kort sikt	Kostnad beroende på modell och omfattning
	Utbildning: specialister ortodonti tandhygienister ortodontiassistenter	Kort sikt	3,8 Mkr för 2022, se bilaga för utförligt underlag
	Utbildning till distriktssköterska ska omfattas av Region Hallands ersättningsmodell för vidareutbildningar för specialistsjuksköterskor, - utbildningsanställningar	Kort sikt	Centrala medel finns avsatta för utbildningsanställningar
	Säkerställa tillgång till ST-läkare allmänmedicin. Randning på vårdcentral för ST andra specialiteter.	Kort sikt	
	Fortsatt arbete med utvecklad arbetsfördelning inom förvaltningen.	Kort och lång sikt	
Rätt kompetensstruktur	Kartlägga behov av kompetenser för att bedriva Nära vård.	Kort och lång sikt	
	Översyn och eventuell omfördelning av kompetenser för morgondagens nära vård.	Kort och lång sikt	

4 God och jämlik hälsa för hållbar tillväxt och utveckling

Primärvården, i hela dess bredd, kommer i framtiden att få en allt starkare roll om första val i invånarens vårdssystem. Det möjliggörs bland annat av förenkling och miniatyrisering av teknik för behandlingar och diagnostik, läkemedelsutvecklingen för de stora kroniska sjukdomar där fler läkemedel för diabetes, hjärtsvikt, psykiska sjukdomar utvecklas och att fler av des här patientgrupperna kan komma att omhändertas i primärvården.

Ett ytterligare område är ökad möjlighet till att bättre kunna rikta förebyggande insatser till dem som behöver det bäst. Vi behöver investera i tekniska förutsättningar för att göra dessa förutsägelser och verktyg för att kunna stödja invånarna i det hälsostödjande arbetet.

Pandemins långsiktiga påverkan på invånarens hälsa och behov av vård är svårbedömd. För område psykisk ohälsa, men även för andra områden som rädsla för att besöka vård i tid vid behov på grund av pandemin, kan komma att betyda ett ökat behov av vård och stödinsatser – för såväl primär- som specialiserad vård. Se mer kapitel 5.

Utmaning/möjlighet på kort och lång sikt för Närsjukvården Halland

- Patienter inom närsjukvården utifrån God och nära vård
- Nya möjligheter för ökad interaktion med patient i vårdmöte samt att arbeta förebyggande genom utvecklad teknik
- Förberedelse och införande av VISUS
- Systematiskt kvalitetsarbete för ökad patientsäkerhet

Verksamhetens Utmaning eller möjlighet	Hantering	Tidshorisont	Ekonomisk effekt
Patienter inom närsjukvården utifrån God och nära vård	Tydlighet i uppdraget Översyn vårdprocesser <u>Ansvar:</u> Region Halland	Kort och lång sikt	
	Sjukvård i hemmet. Samordnat regionalt utförande, ASIH, palliativ vård, läkarmedverkan etc. <u>Ansvar:</u> Region Halland		Kostnad beroende på modell och omfattning
	Utökad samverkan med kommuner		
Nya möjligheter för ökad interaktion med patient i vårdmöte samt att arbeta förebyggande genom utvecklad teknik	Digitalisering, se avsnitt 2		
	Egenvård, bl.a. med stöd av AI och utökad samarbete med patientorganisationer <u>Ansvar:</u> Region Halland	Lång sikt	
	Hälsinnovation <u>Ansvar:</u> Region Halland		

Verksamhetens Utmaning eller möjlighet	Hantering	Tidshorisont	Ekonomisk effekt
Förberedelse och införande av VISUS	<p>Behov av tydlig övergripande plan för införandet som även innehåller beskrivning av förändrade arbetssätt/verksamhetsutveckling. <u>Ansvar:</u> Region Halland</p> <p>Ekonomisk modell som gör det möjligt för Närsjukvården att bidra i förberedelse- och utvecklingsarbete utan att tappa för mycket produktion.</p>	Kort sikt	Merkostnader för deltagande i utvecklingsarbete
Systematiskt kvalitetsarbete för ökad patientsäkerhet	Skapa ett lärande och erfarenhetsåterföring mellan enheter för ökad patientsäkerhet	Kort sikt	

5 Anpassningsförmåga och motståndskraft

Flera faktorer påverkar de ökande och förändrade behov, krav och förväntningar som framtidens invånare har:

- Förändrad åldersstruktur
- Ökad efterfrågan på välfärd
- Ökat behov/krav på välfärdsrelaterade tjänster och produkter
- Samhällsutveckling där invånare allt mer kan göra allt ”här och nu”
- Psykisk ohälsas utveckling
- Vårdinsatser närmare invånarens normala livssituation

Sammantaget innebär det att invånarnas behov, krav och förväntningarna kring vård ökat och kommer att öka än mer kommande år. Digitala vårdaktörers snabba framväxt är ett exempel på vård på nytt sätt utifrån ett behov. I vår verksamhet syns ett ökat vårdtryck då antalet vårdkontakter per invånare ökat under de senaste åren.

Pandemins effekter och långsiktiga påverkan på invånarens hälsa och behov av vård är svårbedömd. Däremot så finns viktiga lärdomar att fånga redan i kort perspektiv på hur en kris kan hanteras.

Utmaning/möjlighet på kort och lång sikt för Närsjukvården Halland

- Fler aktörer på marknaden (digitala vårdaktörer, apotek som vårdaktörer m.fl.)
- Invånarens förväntningar och dagens samhälle möjliggör ”vård när du själv vill”
- Pandemins påverkan
- Utveckling krisberedskapen utifrån lärdomar pandemin för framtida scenario och för att bidra till bättre civilt försvar

Verksamhetens Utmaning eller möjlighet	Hantering	Tidshorisont	Ekonomisk effekt
Fler aktörer på marknaden (digitala vårdaktörer, apotek som vårdaktörer m.fl.)	Översyn organisatorisk styrning som främjar och driver utveckling av den nära vården. <u>Ansvar:</u> Region Halland Förtydligande av ansvar och roll för övergripande utveckling av närsjukvården. <u>Ansvar:</u> Region Halland	Kort och lång sikt	
Invånarens förväntningar och dagens samhälle möjliggör ”vård när du själv vill”.	Översyn av system och modeller som ger lika förutsättningar för digital vård. Dagens modell med kostnadsansvar för andra aktörers digitala vård riskerar bidra till undanträngningseffekter på den fysiska vårdcentralen <u>Ansvar:</u> Region Halland	Kort och lång sikt	Kostnad beroende på modell och omfattning

Verksamhetens Utmaning eller möjlighet	Hantering	Tidshorisont	Ekonomisk effekt
	Tillgänglighet, Öka användning av digitala verktyg, se kapitel 2	Kort sikt	
	Skapa förutsättning för förändring och en mer flexibel verksamhet med enkelhet tillkontinuerlig förändring, se kapitel 2	Lång sikt	
Krisberedskap och civilt försvar	Uppdrag för Närsjukvården i "förstärkningsläge" behöver tydliggöras. I förstärkningsläge utvidgas uppdraget till styrning och ledning av privata vårdgivare. <u>Ansvar:</u> Region Halland		
	Förstärkt arbete med informationssäkerhet. <u>Ansvar:</u> Region Halland		
	Förberedande arbete för ett stärkt civilt försvar <u>Ansvar:</u> Region Halland		
	Översyn av beredskapsplanering på alla nivåer. Ansvar behöver tydliggöras på för att säkra en robust organisation.		
Pandemins långsiktiga påverkan på invånarnas hälsa och dess påverkan på utformning av lokaler	Beredskap för ökade och förändrade vårdbehov efter pandemin. <u>Ansvar:</u> Region Halland		
	Utformning av lokaler enligt "morgondagens vårdcentral" behöver utgå från anpassningar som krävs i en pandemi.		
Modernisera lokaler till ändamålsenliga för verksamheten. Lokalförsörjning / fastigheter	Beakta ombyggnad- och renoveringskostnader för lokaler i budgetprocess.		Finansiering för ökade lokalkostnader

6 Verksamhetens egna identifierade utmaningar och möjligheter

Förvaltningens bedömda utmaningar och möjligheter på övergripande nivå har samlats under de tidigare kapitlen.